



Гомельскі Універсітэт

№ 12 (932) АЎТОРАК, 16 верасня 1997 г.

Газета заснована
ў верасні 1969 годаВыходзіць два разы
ў месяц

Цана дагаворная

АБ ПАМЕРАХ СТЫПЕНДЫ

З 1-га верасня на падставе пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 28 жніўня 1997 года № 1124 устаноўлены дзяржаўныя стыпендыі для студэнтаў вышэйших навучальных установ.

Імянныя стыпендыі зацверджаны ў памеры 780 тыс. руб.

Вучэбныя стыпендыі па выніках сесіі для студэн-

таў гуманітарных, эканамічных і педагогічных спецыяльнасцей пры балах: ад 3,6 да 4,0 -- 400 тыс. руб., ад 4,0 да 4,5 -- 440 тыс. руб., ад 4,5 да 5,0 -- 520 тыс. руб., пры 5,0 -- 600 тыс. руб.; для студэнтаў прыродазнаўча-навуковых і тэхнічных спецыяльнасцей пры балах: ад 3,4 да 4,0 -- 400 тыс. руб., ад 4,0 да 4,5 -- 480 тыс. руб., ад 4,5 да 5,0

-- 560 тыс. руб., пры 5,0 -- 640 тыс. руб.

Персанальная стыпендыя Савета ВНУ складае 520 тыс. руб., сацыяльная стыпендыя -- 320 тыс. руб.

Для слухачоў падрыхтоўчага аддзялення з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апякунства бацькоў і знаходзяцца на поўным дзяржаўным забеспячэнні, стыпендыя выплачваецца ў памеры 250 тыс. руб.

ПРЫЗНАННЕ ВЫСОКАГА АЎТАРЫТЭТУ

У канцы жніўня-пачатку верасня наступнага года ў г. Кракаве (Польшча) будзе праходзіць XII Міжнародны з'езд славістаў. Як паведаміў намеснік старшыні Беларускага камітэта славістаў Г.А. Цыхун, у праграму гэтага з'езда ўключаны два даклады ад нашага ўніверсітэта, што з'яўляецца прызнаннем яго высокага аўтарытэту. Аўтары дакладаў -- прафесар кафедры беларускай мовы У.В. Анічэнка і загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства дацэнт У.І. Коваль.

ПРЫСВЕЧАНЫЯ ЮБІЛЕЮ ВУЧОНАГА-ЛІТАРАТУРАЗНАЎЦЫ

5-га верасня ў Вялікай канферэнц-зале Інстытута гісторыі НАН Беларусі адбыліся юбілейныя навуковыя чытанні, прысвечаныя 70-годдзю з дня нараджэння вядомага беларускага вучонага-літаратуразнаўцы і пісьменніка А.М. Адамовіча. Удзел у гэтых

чытаннях ад нашага ўніверсітэта прынялі загадчык кафедры беларускай літаратуры прафесар І.Ф. Штэйнер, дактарантка В.К. Шынкарэнка, якія выступілі з дакладамі, і аспірант названай кафедры С.І. Ханеня.

З УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую навуково-педагагічную дзейнасць, вялікі асабісты ўклад у развіццё вышэйшай школы і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння першы прарэктар нашага ўніверсітэта прафесар СЕЛЬКІН Міхаіл Васілевіч узнагароджаны Граматай Гомельскага гарадскога выканаўчага камітэта.

» » »

За шматгадовую навуковую і вучэбную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння загадчык кафедры гісторыі ўсходнеславянскіх нароў дацэнт РУБАН Анатоль Аляксееўч узнагарожаны Ганаровай граматай універсітэта.

АДУКАЦЫЯ

АДКРЫТЫ Ў БАРАНАВІЧАХ

У гэтым раённым цэнтры з бягучага навучальнага года пачаў працаваць філіял Беларускай політэхнічнай акадэміі. Яго першымі студэнтамі сталі 80 юнакоў і дзяўчат.

У гэтым жа другім па значнасці горадзе Брэстчыны адкрылася і сярэдняя спецыяльная школа міліцыі.

КОЖНЫ СЁМЫ -- ВУЧАНЬ

У новым навучальным

годзе гасцінна расчынілі свае дзвёры 755 школ нашай вобласці. За парты села амаль 242 тыс. вучняў. Гэта -- кожны сёмы жыхар Гомельшчыны.

ПРАФЕСІЯ ДЛЯ МУЖНЫХ

Яшчэ на адну сярэднюю спецыяльную ўстанову прыбавілася ў нашым горадзе. На базе былога вучэбнага цэнтра УУС аблыканкома (у Лешчынцы) адкрыта пажарная школа. Прафесію мужных тут пачалі набываць звыш ста юнакоў.

НАБЫЎ СТАТУТ УНІВЕРСІТЭТА

Усе былыя дзяржаўныя педагогічныя інстытуты абласных цэнтраў Беларусі ўжо пераўтвораны на ўніверсітэты. Апошнім гэтым высокі статус з новага навучальнага года набыў Магілёўскі педінстытут імя А.Куляшова.

РЫХТУЮЦЬ КАДРЫ ДЛЯ МЕТАЛУРГАЎ

Сярод шасці ВНУ Гомельшчыны першым адкрыў свой філіял політэхнічны

ФІЛІЯЛ БДЭУ Ў БАБРУЙСКУ

У горадзе на Бярэзіне адкрыты філіял Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта. Яго прызначэнне -- рыхтаваць кадры эканамістаў рознага профілю ў асноўным для Магілёўскай і Гомельскай абласцей.



ПРОЗВІЩА ПЕРШАКУРСНІК

"МЫ -- СТУДЕНТЫ!"

Пачучці радасці і хвалявання перапаўнялі душу кожнага першакурсніка, хто прыйшоў 1-га верасня на ўніверсітэцкую святочную ўрачыстасць -- Дзень ведаў. Ім яшчэ не верылася, што цяпер яны заходзяцца ўжо ў зусім іншай якасці: школьнай дзяцінства засталося ззаду, а наперадзе -- свет студэнтства -- неспазнаны, таямнічы. Адкрываць яго нясмелым навічкам будучы выкладчыкі ГДУ на працягу пяці гадоў.

Само надвор'е першай вераснёўскай раніцы стварала і віноўнікам урачыстасці, і ўсім яе ўдзельнікам -- кірауніцтву ўніверсітэта, дэканам факультэтам, выкладчыкам, супрацоўнікам адпаведны выдатны настрой.

З самымі цёплымі словамі віншаванняй, пажаданняй звярталіся да папаўнення студэнцкай сям'і ГДУ рэктар доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, акадэмік Беларускай акадэміі адукацыі Л.А.Шамяткоў, старшыня абласнога Савета дэпутатаў В.С.Саліцкі, прафесар кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін А.С.Калугін, сакратар камітэта Беларускага патрэтычнага саюза моладзі ўніверсітэта Андрэй Гарбачоў. Першакурснікі даведаліся аб выдатных традыцыях Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта -- вядучай вышэйшай навучальнай установы рэгіёна, якая з гонарамі носіць імя славнага сына нашага народа, першага беларускага друкара і асветніка Францыска Скарыны. І вучыцца тут сёлетнім першакурснікам -- ганарова і адказна, ім садзейнічаць росквіту і славе роднага ўніверсітэта, берагчы і памна-

жаць славнай традыцыі сваёй ВНУ ў вучэбнай і навуковай дзяянасці, грамадскім жыцці, спорце і мастацтве. А як знакі прыналежнасці да дружнай студэнцкай сям'і ГДУ ўручылі першакурснікам сімвалічны студэнцкі білет і ключ ведаў.

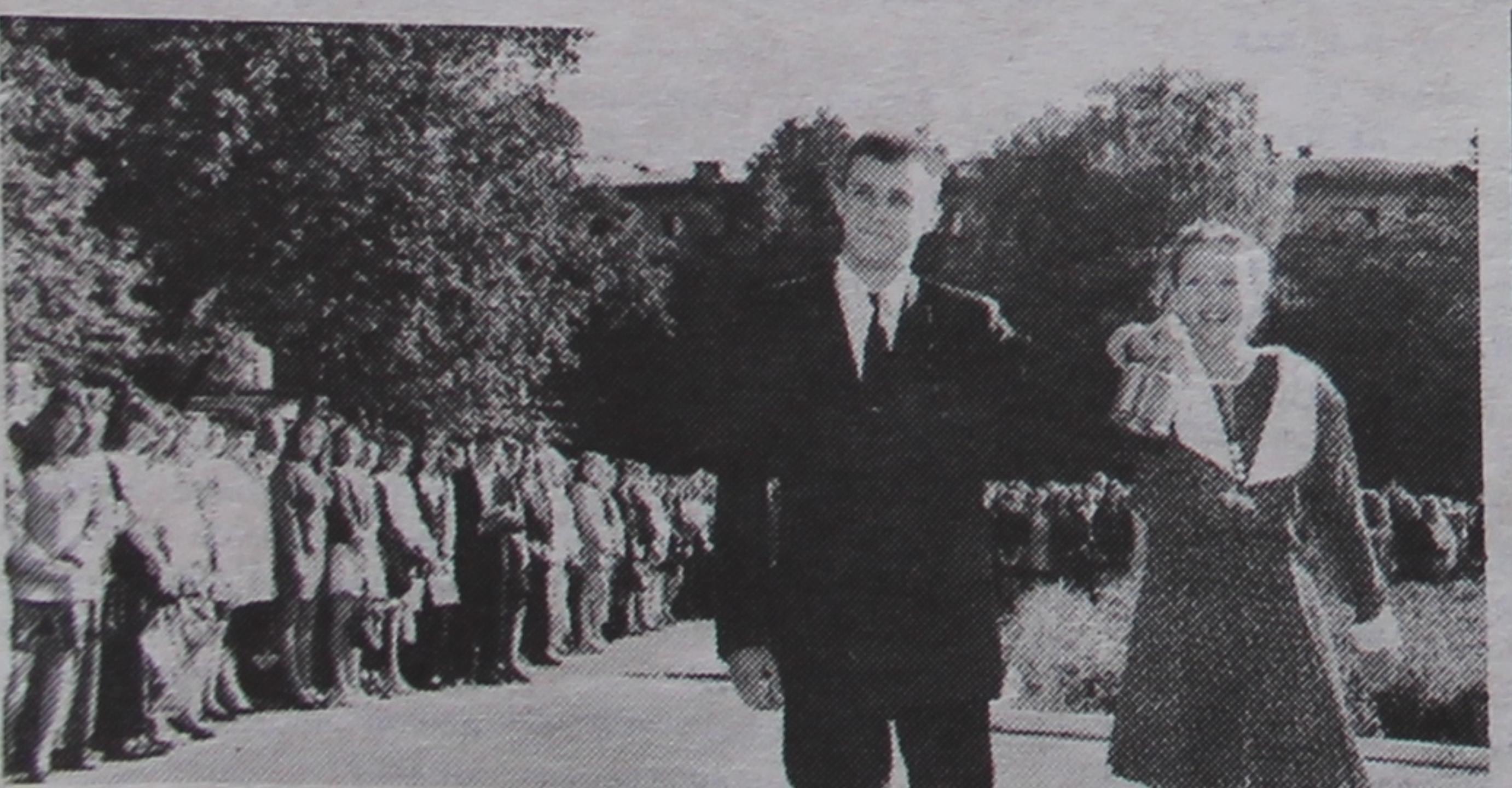
Сёлетнім першакурснікам давядзецца заканчваць вучобу ўжо ў наступным, ХХІ стагоддзі. Ім ствараць і будаваць новае жыццё, больш дастойнае і па-сапраўднаму светлае. А для гэтага -- патрабны веды, глубокія, трывалыя. Першы ўніверсітэцкі званок паклікаў юнакоў і дзяўчын на першую лекцыю, у краіну студэнтства.

Поспехаў вам, дарагія першакурснікі, у добрых шляхах!

(Наш кар.)

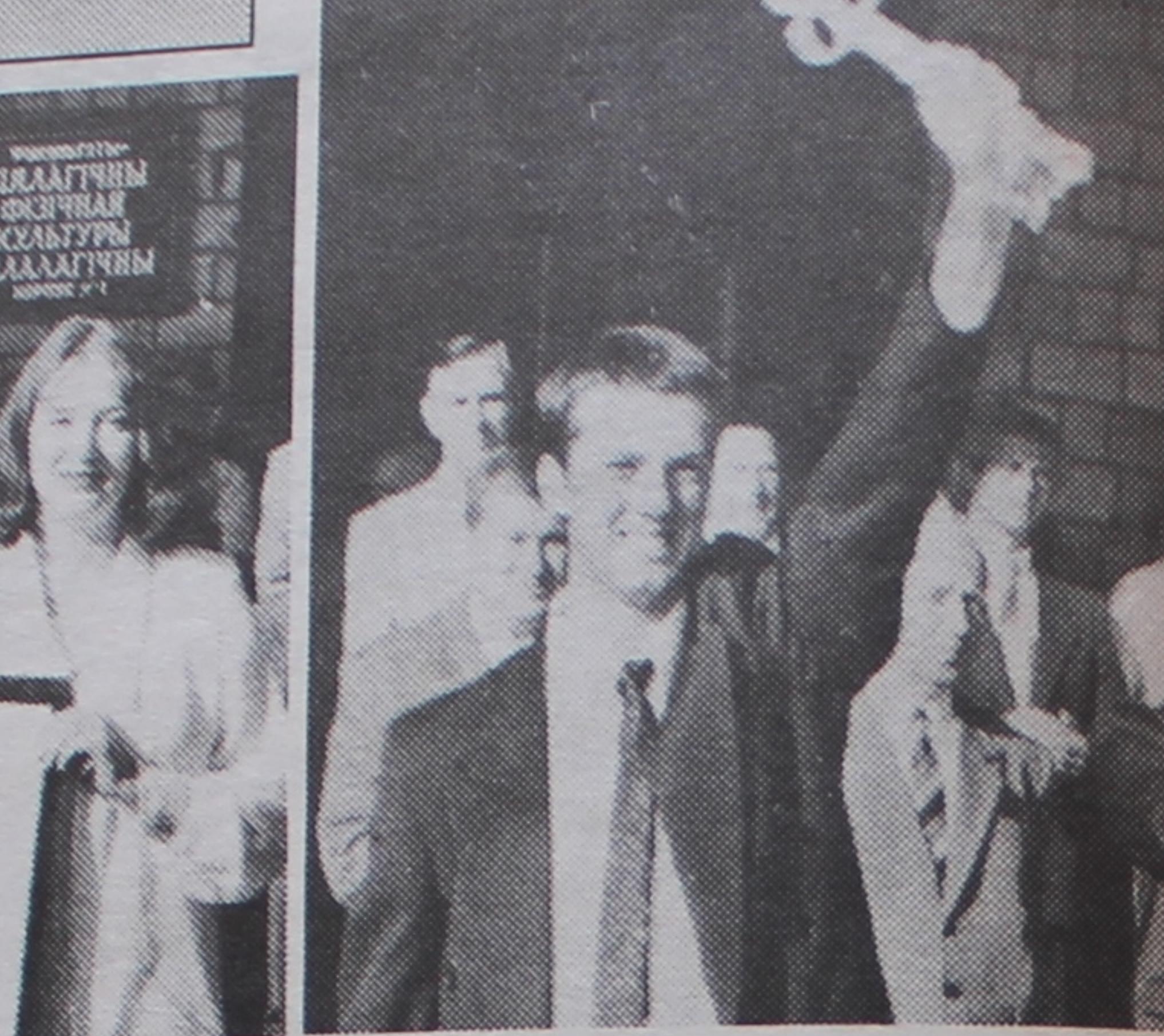
На здымках: сімвалічны студэнцкі білет у першакурснікай Марыны Пятрэнка з гісторыка-юрыдычнага факультэта і Сяргея Байкова, які стаў студэнтам факультэта фізічнай культуры; першакурснік эканамічнага факультэта Аляксей Кульбакоў з ключом ведаў; першы ўніверсітэцкі званок даюць студэнтка I курса філалагічнага факультэта Марына Селянёва і пяцікурснік гісторыка-юрыдычнага факультэта Андрэй Фацін.

Фота У.ЧЫСЦІКА.



ДЛЯ НОВЫХ СПЕЦІЯЛЬНАСЦЕЙ

У сувязі з заканчэннем падрыхтоўкі спецыялістаў па эканоміцы і сацыялогіі працы і спыненнем набору на гэту спецыяльнасць ва ўніверсітэце перастала існаваць аднайменная кафедра. Замест яе адкрыта кафедра камерцыйнай дзейнасці і фінансаў, якую ўзначальвае К.Э.Н., дацэнт Р.Я.Кобрынскі. Яна будзе выпускаваць для адкрытых сёлета на эканамічным факультэце дзвюх новых спецыяльнасцей -- камерцыйная дзейнасць; фінансы і крэдыт.



НАУКА

У адной з малаяунічных масцін Гомельшчыны -- пансиёната ВБА "Гомель-прамбуд" "Залатыя пяскі" сёлета с 8 па 17 жніўня працавала Міжнародная школа-семінар па актуальных праблемах фізікі часціц. Гэта чацвёртая міжнародная школа, якая была праведзена на Гомельшчыне. Тры першыя паспахова адбыліся ў 1971, 1973 і 1977 гадах, г.зн. чарговая школа-семінар праішла праз 20 гадоў. Ініцыятыва ў правядзенні і арганізацыі чатырох Міжнародных школ звязана з імёнамі вядомых вучоных і неардынарных асоб, такіх, як М.М.Багалюбаў, Ф.І.Фёдараў, У.Г.Кадышэўскі, У.А.Белы, Б.В.Бокуць і іх вучняў.

Вялікая работа па арганізацыі і правядзенню сёлетнай школы-семінара была праведзена пад кірауніцтвам члена аргкамітэта, рэктара ўніверсітэта члена-карэспандэнта НАН Беларусі Л.А.Шамяткоў.

Аператыўна вырашаліся пытанні ў час работы школы прарэктарамі М.В.Селькіным, Д.Р.Лінам, У.М.Палевіковым, а таксама начальнікам аддзела ТСН М.П.Сахно. Плённа працавалі пры правядзенні школы супрацоўнікі кафедры тэарэтычнай фізікі В.В.Андрэеў, А.М.Дзержу-

жаніні

и іншія.

Аб высокім навуко-

вым рэйтынгу Гомельскіх

школ сведчыць той факт,

НА РАДЗІМЕ БЕЛАРУСКАГА ПЕРШАДРУКАРА

Нацыянальны навукова-асветніцкі цэнтр імя Ф.Скарыны пры Міністэрстве адукацыі Рэспублікі Беларусь праводзіў 9-12 верасня г.г. у Полацку трэція "Скарынаўская чытанні". Сёлета яны прысвячаліся 480-годдю беларускага кнігадрукавання.

Ад нашага ўніверсітэта традыцыйных чытаннях прышлоўшых чытанні.

САБРАЛІСЯ

ФІЗІКІ

РОЗНЫХ КРАІН

кава, Т.А.Алфёрава і што адзін з лектараў шкілы 1977 года прафесар Карла Рубія (Гарвардскі ўніверсітэт і CERN) праз некалькі гадоў атрымаў Нобелеўскую прэмію па фізіцы.

Арганізаторамі школы-семінара 1997 года "Актуюальная праблемы фізікі часціц" былі Аб'яднаны інстытут ядзерных даследаванняў (АІЯД), Нацыянальны Цэнтр фізікі часціц і высокіх энергій (НЦФЧВЭ), Інстытут фізікі НАН Беларусі, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны, Інстытут механікі металапалімерных сістэм імя У.А.Белага НАН Беларусі, Гомельскі політэхнічны інстытут імя П.О.Сухога.

Навуковая праграма школы была насычана навукамістымі лекцыямі і семінарамі па фізіцы і тэхніцы паскаральнікаў, рэлітыўісцкай ядзернай фізіцы і сучаснай квантовай тэорыі поля. Асаблівая ўвага была ўдзелена фізіцы на новых паскаральніках, а таксама тэарэтычнаму і эксперыментальному статусу фундаментальных узаемадзеянняў пры высокіх навуковых выступленняў выклікаў вялікую цікавасць сярод слухачоў школы.

Сам факт ўдзелу супрацоўнікаў кафедры тэарэтычнай фізікі ў работе Міжнароднай школы сведчыць аб высокім узроўні навуковых даследаванняў, якія праводзяцца на кафедры.

Правядзенне такіх

школ садзейнічае развіцію

вучэбнай і навуковай

актыўнасці ў галіне фізікі

высокіх энергій на Гомельшчыне.

У час работы школы супрацоўніца вельмі спрыяльныя ўмовы для ўстанаўлення асабістых контактав з выдатнымі айчыннымі і замежнымі спецыялістамі, з прадстаўнікамі многіх навуковых цэнтраў. Як паказваў волыт трох папярэдніх Гомельскіх школ, такія контакты непазбежна пераставаюць у канкрэтныя формы цеснага супрацоўніцтва. Прыкладам можа служыць за-ключэнне доўгатэрміновых

дагавораў аб навукова-тэхнічным супрацоўніцтве паміж АІЯД, НДІЯФ МДУ, ІФ НАН Беларусі, НЦФЧВЭ, ГДУ і ГПІ.

Дзякуючы гэтым дагаворам, пачынаючы з 1973 года для падрыхтоўкі высокакваліфікованых спецыялістаў у галіне фізікі высокіх энергій з ГДУ ў філіял НДІЯФ МДУ ў Дубне былі пераведзены студэнты і накіраваны на навуковую стажыроўку выкладчыкамі ўніверсітэта. Вядучыя выкладчыкі кафедры тэарэтычнай фізікі ГДУ, кафедр вышэйшай матэматыкі і агульнай фізікі ГПІ прынялі актыўны ўдзел у сумесных навуковых даследаваннях з супрацоўнікамі лабараторыі ядзерных праблем АІЯД і ІФ НАН Беларусі, з супрацоўнікамі НЦФЧВЭ.

Ва ўніверсітэце і політэхнічным інстытуце г.Гомеля быў створаны рад навуковых падраздзяленняў па фізіцы высокіх энергій. Намаганнямі супрацоўнікаў ІФ НАН Беларусі і кафедры тэарэтычнай фізікі ў ГДУ распрацаваны і ўкаранёны ў вучэбныя працэсы спецыкурсы па выкарыстанню ЭВМ пры решэнні задач фізікі высокіх энергій. Студэнты-старшакурснікі актыўна ўключаюцца ў навуковыя даследаванні, эфектыўна пачынае праца вучняў кафедры на кафедры.

Правядзенне такіх школ садзейнічае развіцію вучэбнай і навуковай актыўнасці ў галіне фізікі высокіх энергій на Гомельшчыне.

На кафедры тэарэтычнай фізікі ГДУ поруч са спецыялізацый "тэарэтычная фізіка" былі створаны ўмовы для адкрыцця спецыялізацый "камп'ютэрнае мадэліраванне фізічных працэсаў". Арыентыцыя гэтых дзвюх спецыялізацый на фізіку высокіх энергій павысіла попыт на маладых спецыялістаў.

М.МАКСІМЕНКА,
доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі.

Інтэрв'ю

"БУДЗЕМ ЗАЙМАЦЦА АБАРОНАЙ І ПРАБЛЕМАМІ МОЛАДЗІ"

(так акрэслівае задачы камітэта БПСМ ГДУ яго сакратар Андрэй Гарбачоў)

Пачаўся новы навучальны год. Зноў селі за парты студэнты. Працуе і універсітэцкі камітэт БПСМ (Беларускі патрыятычны саюз моладзі). У сувязі з гэтым і, канешне ж, тым, што дзеянасць гэтага камітэта мае самыя непасрэдныя адносіны да жыцця студэнцтва, да ўсяго ўніверсітэта ў цэлым, ёсьць неабходнасць крыху расказаць аб ім.

Узначальвае камітэт БПСМ у ГДУ студэнт V курса гісторыка-юрыдычнага факультэта Андрэй Гарбачоў, які стаяў на вытоку стварэння гэтай арганізацыі. Яму я і вырашыла задачу пытанні, адказы на якія зацікавяць многіх студэнтаў ўніверсітэта.

-- Што ж уяўляе сабой БПСМ?

Беларускі патрыятычны саюз моладзі -- гэта грамадская маладёжная арганізацыя, якая з"яўляецца правадніком дзяржаўнай маладёжнай палітыкі. Яна была створана ў пачатку гэтага года. Датай яе нараджэння лічыцца 20-21 мая г.г., калі адбыўся Устаноўчы з"езд у г.Мінску.

-- Якія мэты і задачы ставіць перад сабой ваша арганізацыя?

Перш за ёсё мы пастараваемся адрадзіць у моладзі пачуцці патрыятызму і любві да Радзімы, удзяліць культурнаму, маральному і эстэтычнаму выхаванню моладзі.

Што канкрэтна плануе зрабіць арганізацыя ва ўніверсітэце і што ўжо зрабіла?

Цяпер мы плануем пра-

вядзенне вялікай колькасці культурна-масавых мерапрыемстваў сумесна з культурным цэнтрам ГДУ, узнаўленне дзеянасці студэнцкіх будатрадаў, дзе юнакі і дзяўчата змогуць адпачыць і зарабіць гроши (на дробныя расходы).

На якія сродкі вы плануеце ажыццяўляць пла-

ны?

Цяпер станаўленне на-

шай арганізацыі і падтрымліваецца

фінансуецца дзяржавай, але

ў будучым БПСМ будзе

самафинансуемым. Мы самі

будзем зарабляць гроши для

сваёй дзеянасці. І можаце

мне паверыць, гэта будуць

не толькі членскія ўзносы.

Дарэчы, аб узносах.

Што вы плануеце па гэтаму пытанні?

Плануем прыняць не-

пасрэдны ўздел у правяд-

зенні ўрачыстасцей, прысве-

чаных юбileю нашага гора-

да. Чакаем вас на пляцоўках

і вуліцах горада ў дні (19-

21 верасня) святкавання яго

855-годдзя і 200-годдзя

палаца-паркавага ансамбля.

Непасрэдна ва ўніверсітэце

мы ўздельнічаем у

падрыхтоўцы чарговага тра-

цыякараць любога студэнта,

незалежна ад памеру яго сты-

пенды.

Адкуль жа такія маг-

чымасці?

У ажыццяўленні

нашых планаў нам будзе да-

памагаць гарадскі камітэт

БПСМ, а што датычыць

другаснай занятасці, то мы

заключылі дагавор з

гарадской службай

занятасці. Акрамя таго мы

сумесна з выхаваўчым

аддзелам нашага ўніверсітэта

збіраемся ўшчыльнуть заняц-

ца паляпшэннем умоў пра-

жывання і быту студэнтаў у

інтэрнатах ГДУ. Трэба так-

сама дадаць, што ўсё тое,

што датычыць нашай дзеянасці

і сценах

універсітэта, поўнасцю

падтрымліваецца

адміністрацыяй ГДУ.

Андрэй, да како можна

звяртацца за тлумачэннямі

тых пытанняў, якія не ўда-

лося асвятліць у нашай раз-

мове? Напрыклад, як

уступіць у вашу

арганізацыю і інш?

На ўсіх пытаннях, звяз-

заных з нашай арганізацыяй

(а ў хуткім будучым і

вашай), можна звяртацца не-

пасрэдна да мяне (галоўны

корпус, п. 4-10), або да

сакратара пярвічнай

арганізацыі на вашым

факультэце. Так, на

філалагічным факультэце --

гэта Алена Каstryца (V

курс), на матэматычным --

Ігар Блізнец (V курс),

эканамічным -- Павел Серы-

каў (III курс), геолагі-

геаграфічным -- Аксана Ада-

мава (III курс), фізічным --

Андрэй Ходыраў (III курс),

і практывічным --

А.КАДОЛ,

студэнтка V курса

гісторыка-юрыдычнага

факультэта.

Перш за ёсё мы паста-

раваемся адрадзіць у моладзі

пачуцці патрыятызму і

любві да Радзімы, удзяліць

культурнаму, маральному і

эстэтычнаму выхаванню моладзі.

Што канкрэтна плануе

зрабіць арганізацыя ва

універсітэце і што ўжо

зрабіла?

Цяпер мы плануем пра-

Вести с практики

Успешно завершилася археологическая практика студентов-историков. Совместными усилиями руководства университета, деканата историко-юридического факультета, кафедр всеобщей истории и истории Беларуси организован и материально обеспечен полноценный учебно-научный процесс, предусматривающий творческую работу первокурсников в полевых условиях археологической экспедиции.

Раскопки показали, что местность в устье Сожа заселялась людьми неоднократно, начиная с эпохи позднекаменного века (неолита). Первопоселенцы

ли немалую роль в истории становления восточнославянской культуры и государственности, внесли значительный вклад в формирование белорусского, украинского и отчасти - русского этносов. Разумеется, наша экспедиция преследовала не только учебные, но и научные цели. Надежды на открытия и находки полностью оправдались.

Раскопки показали, что местность в устье Сожа заселялась людьми неоднократно, начиная с эпохи позднекаменного века (неолита). Первопоселенцы

и отрядами Богдана Хмельницкого. По-видимому, на Кордоне размещалася порубежная застава. Ее стражники оставили в земле следы построек, россыпи черепков гончарной и стеклянной посуды, битый кирпич, печные изразцы, подковки.

Студенты стали первооткрывателями малоизученных страниц нашей многовековой истории. Поэтому они трудились на раскопках с большим энтузиазмом. Трудно назвать всех увлеченных и старательных. Но мы не ошибемся, если отметим А.Пастушенко, В.Цацарина, В.Бобровичего, А.Моисеенко, П.Руденка, А.Малашкова, Ю.Быкову, Н.Пунтус, А.Мартян, Д.Мельникова, Е.Писаренко, Н.Богдашеву, Е.Шипшу, Н.Безвершенко, Е.Горленко, Т.Гафинец, Е.Малащенко.

ОТКРЫТИЯ В АБАКУМАХ

обосновались здесь около 5-6 тысяч лет назад. Они, а также их преемники - люди бронзового века - оставили в земле многочисленные следы своего пребывания.

Это разнообразные каменные орудия труда (ножи, скребки, резцы, проколки), а также обломки богато орнаментированной глиняной посуды. Первобытного человека, занимавшегося охотой, рыболовством, собирательством и начавшего осваивать земледелие и животноводство, влекло в устье Сожа обилие дикого зверя, рыбы, всевозможных даров местных лесов, пойменных лугов и озер. Племена бронзового века (4-3 тысячи лет назад) оставили здесь не только свои поселения, но и кладбища.

В 1960-х годах московский археолог Г.Ф.Соловьев раскопала здесь два кургана и сделала вывод, что жителями этого края более восьмисот лет назад были славяне, предположительно радимичи. Именно они, как показали наши исследования в Гомеле, основали этот город задолго до его первого летописного упоминания в 1142 г.

Пограничное положение современных Абакумов (на рубеже Беларуси и Украины) удивительно совпадает с древней, тысячелетней давностью, границей радимичей (средневековых жителей Посожья), дреговичей (обитателей Белорусского Полесья), северян (населения Черниговщины) и полян (жителей Киевского Поднепровья). Эти славянские племенные объединения сыграли немалую роль в истории становления восточнославянской культуры и государственности, внесли значительный вклад в формирование белорусского, украинского и отчасти - русского этносов.

В трех курганах экспедиция ГГУ им. Ф.Скорины открыла славянские погребения конца XI-XII веков. В двух из них похоронены женщины, в одном - мужчина. Захоронения совершились в ямах, над которыми возводены песчаные насыпи. Кладбище относится к средневековой деревне, т.е. является крестьянским. Женщин хоронили в уборах, обязательной принадлеж-

О.МАКУШНИКОВ, к.и.н., доцент кафедры всеобщей истории, В.СЫЧЁВ, ассистент кафедры истории Беларуси.

КАЛІ КВІТНЕЕ СКАУЦКАЯ

Кожны год, пачынаючы з 1991г., на тэрыторыі цудоўнага аздараўленчага лагера "Юны хімік" з 1 па 10 жніўня размяшчаецца палатачны лагер Гомельскай абласной арганізацыі адкрытага скаутызму (ГАААС). Тут збірающа хлопчыкі і дзяўчынкі -- юныя скауты, каб сустрэцца са старымі сябрамі і набыць новых, падзяліца ведамі і вопытам, атрыманымі за год, і праста веселі правесці час, расказваючы дзіўную гісторыю і распываючы любімыя песні каля начнога кастра. Былі сярод іх і студэнты нашага ўніверсітэта, а калі дакладней, сімпатычныя і вясёлыя дзяўчынкі -- Тамара Паплаўская, Таццяна Філонава, Ірына Геркусава, Ірына Канавалава, аўтар гэтага артыкула, якія прадстаўляюць філалагічны, фізічны і эканамічны факультеты



ГДУ імя Ф. Скарыны мае славу беларускіх літаратурных традыцый. Дастаткова згадаць, што ў сценах галоўнай навучальнай установы Палесся вучыліся І. Шамякін, М. Даніленка, А. Жаўрук, М. Сурначоў, Л. Гаўрылаў, К. Кірэнка. Маладе пакаленне наших выпускнікоў і цяпер сярод лідэраў сучаснай беларускай літаратуры. Успомнім імены арыгінальнага ў жыцці і творчасці А. Сыса, барда Э. Акуліна, крытыка-публіцыста А. Бяляцкага, празаіка-майстру А. Казлова і адчуме гонар за

гомельскую школу ў беларускім пісьменстве. Да славай кагортвы вышэйшых аўтараў належыць і Ларыса Раманава, выпускніца 1991 года, якая зусім нядайна выпусціла першы паэтычны зборнік "Аддай асалоду Богу", што адразу стаў прыкметнай з'явай у нашым культурным жыцці. Зразумела, што мы не маглі абмінуць гэтай падзеі. І таму вырашылі арганізаваць презентацыю кнігі. Анонс будучага свята робіць студэнтка III курса філалагічнага факультэта Аксана ТУСІКАВА.

СПАДЗЯВАЦЦА РАЗАМ

Кожны дзень, што нараджаецца на гэтай зямлі, даруе нам свет, цеплыню, шчасце. І кожны адчувае пэўную асалоду: жыцця, пачуцця, учынкай. І ёсьць людзі, якія шануюць тое, што падаравана ім кожным новым днём, якія адчуваюць, што павінны аддаць тую асалоду Богу.

Нарадзілася Ларыса ў 1968 г. у Покач Чачэрскага раёна. Жылі ў пасёлку Карма, дзе і адчула яна нейкае імкненне да "свайг зямлі" (так яна скажа потым пра родныя мясціны), да сіне-фіялетавага неба перад захадам сонца, да паху кветак, што раслі каля дома. Сям'я Ларысы апошній пакідала Карму; пераехала жыць у Покач. Незабыўнай чорнай плямай на сэрцы застаўся толькі ўспамін пра бульдозеры, якія раўнялі ўзвесну квітнечную вуліцу засумавашай без людзей Кармы.

Першы верш Ларыса напісала ў 13 год. Атрымалася добра, і прышло нейкае разуменне таго, што пісаць трэба і варт. Падчас вучобы ва ўніверсітэце не спыняла сваю творчую дзеянасць. З'явіліся яе кароткія апавяданні ў часопісе "Маладось", а адзін з нарысаў надрукавала раённая

газета "Чачэрскі веснік". Вершы Ларысы друкаваліся ў альманаху "Тутэйшы", у выданнях "Наша ніва", "Аксамітны жах", "Атава", "Маладось", "Крыніца", "Першацвет". Паступова з'явілася жаданне выдаць вершы асобым зборнікам. Гэтая справа аказалася даволі складанай, але, "калі чагосьці вельмі хочаш, яно заўсёды збываецца", -- гэтыя слова Ларысы сталі своеасаблівым дэвізам яе жыцця.

І вось кніга выйшла, "Прайсі, спазнаць, зведаць свет жывога і мёртвага, каб толькі назад вярнуцца, дзе ўсё зразумела і праства" -- асноўны матыў вершаў Ларысы Раманавай, -- зазначана ў пастскрыптуме да кнігі. А рэдактар яе, Л. В. Дранко-Майсюк, у сваёй рэцензіі заўважыў, што Ларыса не піша, а быццам выдыхае свае вершы. І яны сабраўды падобны на лёгкі ўзых, што бесклапотна злятае з яе вуснаў. Але ў іх шмат упартасці і моцы. Прачытаць хаяць б радкі, што абрала паэтка як сваё крэда: *Спазнаўшы непатрэбнасць усіх сваіх надзеяў, так хочацца ўсё ж ісці,*

Праэзентацыя адбудзеца 25 верасня на філфаку. Чакаем усіх аматараў паэтычнага слова.

ЛІЛЕЯ

музыкантаў". Выступалі рабяты і на канцэртах самога аздараўленчага лагера.

Аднак, як пяеца ў вядомай бардаўскай песні "Милая моя", "всем нашим встречам разлуки, увы, суждены..." Скончылася і гэта казка: быў спушчаны скаутскі флаг, які горда развяваўся над лагерам усе дзесяць дзён, былі зняты палаткі і затушаны скаутскі касцёр. Але ў рабят надоўга захаваўшыся падзяліца нашага ўніверсітэта, якая ў любы момант магла дзяць неабходную параду і падтрымачаць у складаным становішчы.

Не былі абдзелены ўвагай і дзеци з "Юнага хіміка": ім паказвалі выдатныя музычныя пастаноўкі пад адкрытым небам, казкі "Брэменскія музыканты" з яе працягам "Па слядах брэменскіх

Пророкі і пророчества

РЕАЛЬНОСТЬ ІЛИ ФАНТАЗІЯ?

14 декабря 1503 года в состоятельной еврейской семье на юге Франции родился Мишель Нострадамус. Он получил превосходное по тем временам университетское образование: изучал греческий и латынь, философию и медицину. В медицине он особенно преуспел. Молодой Нострадамус прославился успехами в борьбе с неизлечимой тогда холерой. В лечении он прибегал к простым вещам: чистой воде и элементарной гигиене, к которой Европа не была приучена. Правда, двух своих сыновей он не сумел уберечь от холеры. Нострадамус женился во второй раз на молодой вдове, и та родила ему восемь детей.

Еще в молодости Нострадамус увлекся таинственной наукой -- кабалистикой, которой обучал его дед по материнской линии. Эта наука, особенно распространенная среди еврейской общины, якобы позволяет общаться с духами. Позднее Нострадамус забросил медицину и занялся алхимией и астрологией. По положению небесных тел и в соответствии со своей интуицией он принял предсказывавшее будущее. Молва о его пророчествах распространилась по всей Франции. Их он рифмовал в четверостишии и издал отдельной книгой в 1556 году. Книгу он назвал "Столетия и пророчества".

Когда до королевы Екатерины Медичи дошел слух о том, что Нострадамус предрек ужасную смерть ее мужу Генриху II, она призвала его во дворец. Он был введен в ранг личного врача короля. Тем не менее Генрих II, как и предсказал прорицатель, умер от жестоких ран, которые он получил на рыцарском турнире. Позже Нострадамусу был пожалован почетный титул "врача и советника" нового короля Франции, сына Екатерины Медичи Карла IX.

Утром 2 июня 1566 года бездыханного Нострадамуса нашли лежащим на полу между кроватью и креслом. Он в точности предсказал день и час своей смерти. Его вдова Анна выбила на двухметровой мраморной доске, которую установили на могиле, следующие слова: "Здесь покоятся кости знаменитого Мишеля Нострадамуса. Он прожил 62 года, 6 месяцев и 17 дней. Умер в Салоне в 1566 году. Пусть потомки не беспокоят его отдыха".

Но потомки не послушались разумного совета. Они принялись читать и перечитывать "Столетия и предсказания" Нострадамуса, интерпретируя их на свой лад. Рифмованные четверостишия оказались сложными для понимания. Считается, что многие из них таят в себе "зашифрованные послания", которые не прочесть без ключа. В них Нострадамус отсылает читателя к звездам и кометам, от положения которых на небесном теле якобы зависит будущее. При желании в этих философско-астрологических опусах каждый может найти то, что ему заблагорассудится. Например, его слова о том, что до начала "конфликта" -- то есть мировой войны в 1999 году -- "упадет большая стена", сегодня интерпретируются как предсказание падежния ... Берлинской стены. Есть у Нострадамуса и упоминание об огромном пожаре "в очень сухом месте", жару от которого разнесет по свету ветер. Произойдет это событие, когда комета окажется на равном расстоянии между Марсом и Сатурном. В этом усмотрели пророчество аварии на Чернобыльской АЭС. Утверждение Нострадамуса о гибели двух городов, которые будут разрушены в результате "двух невидимых бедствий", современные толкователи восприняли как предсказание разрушения Хиросимы и Нагасаки двумя атомными бомбами. Усердствуя в разгадке четверостиший, некоторые толкователи утверждают, что Нострадамус предусмотрел даже распад Югославии, боснийский кризис, восстание в Венгрии 1956 года и другие события недавней истории. К числу "попаданий" относят утверждение предсказателя о гибели французской монархии в 1792 году.

В городе Салон-де-Прованс сохранился дом, в котором прожил последние два десятка лет Мишель Нострадамус. Ныне он превращен в музей. В нем сохранилось немало подлинных вещей и письменных оригиналлов. В их числе -- завещание предсказателя, составленное им за 2 недели до смерти, письма к нему его любимого сына Цезаря, издание "Столетия и пророчества" 1697 года. Эти и другие документы скрупулезно изучаются учеными, которые пытаются понять, может ли человек действительно заглянуть в будущее или все пророчества -- не более чем фантазия.

С. ЖАГОРОВ,
ст. преподаватель кафедры
теории и истории государства
и права.

АД ГОМЕЛЯ ДА АНАПЫ

(Праlegлі маршруты студэнцкай практикі)

Лета для студэнтаў -- гэта не толькі хвалюючы гарачы час экзаменацыйнай сесіі. Звычайна пасля яе ў іх пачынаецца этап не менш важны і адказны -- вучэбная практика. Яна прыносіць юнакам і дзяўчатам шмат адкрыццяў і ўражанняў, якія надоўга потым застаюцца ў памяці. А звязаны яны, у прыватнасці, у будучых педагогаў з работай у аздараўленчых дзіцячых лагерах, дзе яны працуяць выхавацелямі.

Мінульым летам групе студэнтаў-трэцякурснікаў, якія набываюць педагогічныя спецыяльнасці, можна сказаць, пашанцавала: прадставілася магчымасць паехаць на практику на ўзбярэжжа Чорнага мора -- у Анапу. Дзіцячаму санаторию на час летніх заездаў патрэбны былі выхавацелі.

Наши студэнты імкнуліся рабіць усё для таго, каб хлопчыкі і дзяўчынкі адпачылі з карысцю, весела і змястоўна. Так на справе і атрымалася. Гэта пацвярджаюць ніжэй прыведзеныя радкі. На адрас нашага універсітэта з санаторыя "Анапа" прыйшло пісьмо, у якім гаворыцца: "Адміністрацыя санаторыя выказвае падзяку студэнтам Ігару Каморнікаму, Юрью Камарову, Надзеі Аўсяннікаму, Вользе Каленчыц, Тамары Запатылак, Валерыі Чапленка, Інэсе Шкаберавай, Алене Дудко, Генадзю Станкевічу, Аляксандру Варановічу, Аляксандру Яроўскаму за добрасумленную працу. За час работы з 29 мая па 29 жніўня яны правялі сябе творчымі, ініцыятыўнымі асобамі, якія любяць сваю працу, з адказнасцю адносяцца да любой даручанай справы. У калектыве санаторыя яны карысталіся павагай".

Як кажуць, па працы і пашана. Дададзім толькі, што студэнты ГДУ, якім выказана ўдзячнасць і падзяка, вучацца на фізічным, геолага-геаграфічным факультэтах, факультэце фізічнага выхавання, на матфаку.

(Наш кар.)

Спорт З ГАНАРОВЫМ ВЫСOKIM ЗВАННЕM!

Групе вядучых беларускіх спартсменаў за выдатныя спартыўныя дасягненні прысвоена званне "Заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь". Яго ўдастоена і студэнтка чацвёртага курса факультета фізічнай культуры нашага універсітэта сярэбранны прызёр летніх Алімпійскіх гульняў у Атланце па сямібор'ю Наталля Сазановіч.

I РЭКОРД, I МЕДАЛЬ

У шведскім горадзе Гётэборг адбыўся чэмпіянат Еўропы па сілавому трохбор'ю. На гэтых спаборніцтвах выдатна выступіў другакурснік факультета фізічнай культуры Уладзімір Гадуноў (вагавая катэгорыя да 60 кг.). Асабліва вызначыўся ён у жыме лежачы. У гэтым практикаванні Уладзімір зафіксаваў 160 кг і ўстанавіў рэкорд нашай краіны.

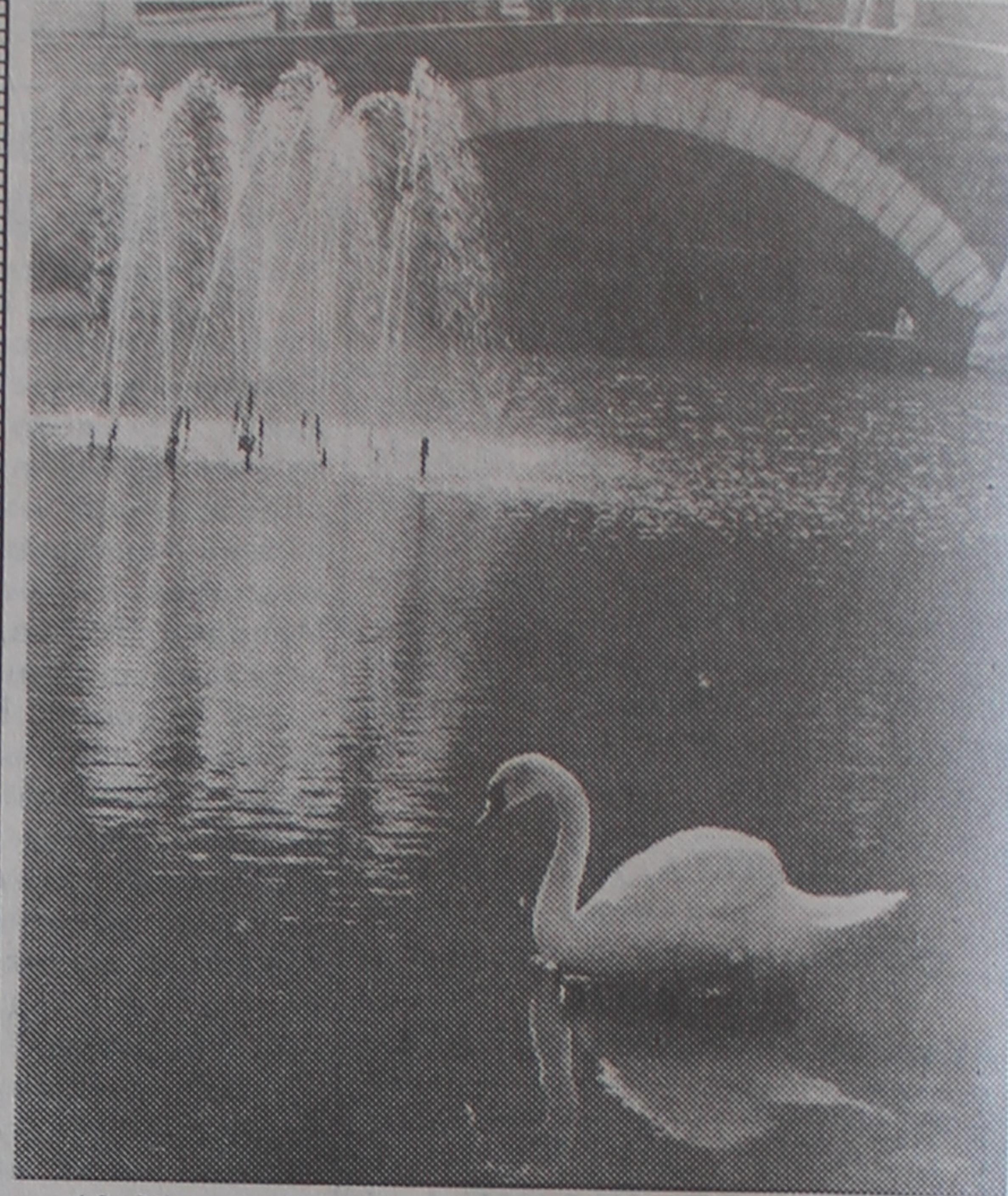
Спаборніцтвы У. Гадуноў закончыў з другой супрай і стаў сярэбранным прызёрам еўрапейскага чэмпіянату. Да таго ж ён выканаў нарматыў майстра спорту міжнароднага класа Рэспублікі Беларусь. Гэты поспех малады асілак падзяляе са сваім трэнерам -- ст. выкладчыкам кафедры фізічнай культуры і спорту У.А. Галавачом.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імяў, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаўць артыкулы ў парадку амбэркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНУВАЛЬНІК -- Гомельскі дзяржавны універсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.



19-21 верасня ў нашым горадзе пройдуць масавыя ўрачыстасці з нагоды 200-годдзя палаца-паркавага ансамбля і 855-годдзя з першага летапіснага ўпамінання Гомеля.

На здымку: адна з чудоўных мясцін парку.

Фота У.ЧЫСЦІКА.

**ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
імя Ф.СКАРЫНЫ**

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- гісторыі Беларусі -- асістэнта;
- хіміі -- асістэнта (2);
- лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту -- ст. выкладчыка;
- фізвыхавання і спорту -- дацэнта (2), ст. выкладчыка;

-- камерцыйнай дзейнасці і фінансаў -- ст. выкладчыка;

- эканамічных тэорый -- ст. выкладчыка;
- геаграфіі -- дацэнта;
- рускай літаратуры -- дацэнта;
- матэматычных проблем кіравання -- дацэнта.

Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель,
вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Рэктарат, грамадская арганізацыя універсітэта, калектыў факультета фізічнага выхавання выказваюць глыбо-
кае спачуванне загадчыку кафедры тэорыі і методыкі
фізічнай культуры КОШМАНУ Міхailу Рыгоравічу з вы-
падку напаткаўшага яго гора -- смерці **БАЦЬКІ**.

**Рэдактар
Ул.П. БАЛОГА**

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 340

Падпісаны да друку 11.09.97.